

ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

УДК 379.8:615.851.4](091)

DOI: <https://doi.org/10.31499/2618-0715.5.2020.220811>

ПІДГОТОВКА ТА ПРОВЕДЕННЯ ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ У ЧАС ЛІТНІХ КАНІКУЛ

Бондаренко Галина, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ORCID 0000-0002-5302-4589

E-mail: bondarenkohv@gmail.com

У статті представлено публікацію Д. В. Андрійченка – директора Великолюбінського дитбудинку Городоцького району Львівської області. Автором охарактеризовано підготовку до оздоровлення дітей-вихованців дитячого будинку та його проведення у період літніх канікул. Розглянуто підготовку до літнього відпочинку з врахуванням вибору місця розташування табору. З'ясовано, що виробнича праця у період оздоровлення дітей влітку виступає одним із важливих елементів виховання. Описано практику дитячої натуралістичної роботи, яка сприяє кращому розумінню та закріпленню теоретичних знань. Наголошено на важливості дотримання розпорядку дня.

Ключові слова: діти, дитяча рада, педагогічна рада, оздоровлення, відпочинок, загартування, режим, знання, походи.

PREPARING AND CONDUCTING CHILDREN'S HEALTH IN THE SUMMER HOLIDAYS

Bondarenko Halyna, PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of Social Pedagogy and Social Work Department, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

ORCID 0000-0002-5302-4589

E-mail: bondarenkohv@gmail.com

The article presents the publication of Andriychenko D., the director of the Velikoliubinsky orphanage of Gorodotsky district of Lviv region. The Velykoliubynsky orphanage began its work in 1944. In 1962, it was reorganized into the Velykoliubynsky auxiliary boarding school. Today it is the Municipal Institution of the Lviv Regional Council «Velykoliubynska special boarding school of I-II degrees».

The publication describes the preparation and conduct of rehabilitation of children of the orphanage during the summer holidays.

It is established that the children's camp plays a leading place in the organization and a variety of summer recreation. Children's camp is a way for a child to relax, combine learning, sports competitions, educational games, educational excursions, thematic groups, etc.

Preparation for summer vacation is considered, taking into account the choice of camp location. It was found that work during the recovery of children in the summer is one of the important elements of education. It has been found that children's nutrition, afternoon sleep and adherence to the daily routine are important rules for improving the children health in the summer period of recovery. It is determined that conducting trips and excursions to explore the native land closely acquaints children with nature. The practice of children's naturalistic work is described, which promotes better

understanding and consolidation of theoretical knowledge. The importance of socially useful work during summer camp rest is described. The importance of such a close connection has a great effect on the moral upbringing of children.

It is established that the perfect organization of improvement, gives positive consequences. After all the pupils' organism strengthen, children, get new knowledge, abilities, labour skills.

Keywords: *children, children's council, pedagogical council, health, rest, tempering, mode, knowledge, hikes.*

Вступна стаття

Перед освітою сьогодні постає важливе завдання оптимальних організаційно-педагогічних, санітарно-гігієнічних умов для виховання молодого покоління та турботи про нього. Виховання здорового покоління, залучення до здорового способу життя, занять спортом передбачені не лише у період навчання, але і під час літнього відпочинку [2].

В аспекті практичної реалізації соціальних ініціатив проводиться робота щодо належної організації оздоровлення дітей під час літніх канікул. Наказом Міністерства освіти і науки України від 21.02.2019 р. № 67 визначено низку завдань щодо реалізації права кожної дитини на повноцінний відпочинок та оздоровлення, забезпечення зайнятості дітей та підлітків. Особливу увагу звернуто на забезпечення відпочинку та оздоровлення дітей, які потребують соціальної підтримки [4].

Провідне місце в організації та урізноманітненні літнього відпочинку відіграють дитячі табори.

Дитячий табір – це не тільки спосіб відпочинку дитини, але і поєднання навчання, спортивних змагань, розвивальних ігор, пізнавальних екскурсій, тематичних гуртків тощо. Завдяки яскравим активним заняттям, новим друзям дитина отримує необхідні життєві навички.

У ході розгляду питання оздоровлення та відпочинку дітей під час літніх канікул важливим, на наш погляд, є вивчення історичного досвіду.

Однією із таких практик є робота Великолюбінського дитбудинку Городоцького району Львівської області, який розпочав свою роботу у 1944 р. У 1962 р. він був реорганізований у Великолюбінську допоміжну школу-інтернат. Нині це Комунальний заклад Львівської обласної ради «Великолюбінська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-II ступенів» [3].

Нижче подаємо статтю Д. В. Андрійченка, директора Великолюбінського дитбудинку Городоцького району Львівської області, за тогочасним правописом із збереженням усіх лексичних, фразеологічних і характерних морфологічних особливостей. Віднайдена публікація, на нашу думку, приверне увагу дослідників з історії педагогіки, соціальної роботи та усіх тих, кого хвилюють проблеми оздоровлення, розвитку, навчання та виховання дітей, зокрема і дітей-вихованців інтернатних закладів.

Галина Бондаренко

ПІДГОТОВКА ТА ПРОВЕДЕННЯ ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ У ЧАС ЛІТНІХ КАНІКУЛ

Д. В. Андрійченко

Партія і уряд надають великого значення оздоровленню радянських дітей...

Почин в організації і проведенні оздоровлення дітей влітку зробили московські робітники під час літніх канікул 1918 року. Відтоді минуло понад 43 роки, протягом яких літнє оздоровлення дітей набуло у нас масового характеру.

Педагогічний успіх оздоровчої роботи залежить від належної підготовки. У цьому глибоко переконаний педагогічний персонал Великолюбінського дитячого будинку. Ми прийшли до висновку, що оздоровчий період не менше важливий і відповідальний, ніж час навчання вихованців у школі. Тому до проведення літніх канікул педагогічний колектив заздалегідь готується.

Найголовніше в підготовці до оздоровчої кампанії – вибір місця для піонерського табору та його обладнання. До недавнього часу існувала тенденція, як батьків, так і керівників дитячих закладів, оздоровляти дітей влітку обов'язково десь на півдні – в Криму, на Кавказі. Але ж ці прагнення не завжди здійсненні, а оздоровити потрібно всіх.

Більшість дітей, як показав досвід, чудово поправляє своє здоров'я і у звичайних для них кліматичних умовах, у піонерських таборах.

Влаштувавши оздоровчий табір, слід тільки прагнути до того, щоб він по можливості знаходився за межами міста. В нас це питання вирішується легко.

Великолюбінський дитбудинок розташований в сільській, досить мальовничій місцевості. З трьох сторін його оточує ліс, до якого не більше кілометра. Трохи далі невелика, придатна для купання дітей, річка Верещиця. Приміщення будинку (колишній родовитий маєток польських баронів Бровицьких) втопає в зелені вікових декоративних дерев старовинного парку, який розкинувся на площі 7,5 га. Про краще місце для створення оздоровчого табору і думати не доводиться. Наші вихованці з року в рік відпочивають дома, займаючись в час відпочинку різноманітною захоплюючою роботою.

Як саме ми готуємось до літнього оздоровлення?

План роботи обговорюємо на засіданні дитячої ради, затверджуємо на педагогічній раді та доводимо до відома всіх вихованців. Заздалегідь знайомимо дітей з майбутнім режимом дня в таборі, з передбаченими походами, екскурсіями, суспільно корисною роботою, з майбутніми виступами художньої самодіяльності та намічаємо конкретні завдання й обов'язки, які заздалегідь розподіляємо серед дітей. Наприклад, ще в січні організуємо комплексну виробничу бригаду, яка охоплює майже всіх вихованців, розподіляємо їх на виробничі ланки.

Кращі вихованці – Маруся Підкович, Стефа Карпа, сестри Гучек Ліза і Христина, Миша Вовк, Володя Мартинюк складають ядро бригади. Вони користуються у дітей заслуженим авторитетом.

Виробничу дитячу працю ми розглядаємо як важливий елемент і виховання, і оздоровлення дітей влітку. Праця влітку організується так, що учні 5-9 класів роблять по 3-3,5 години, а 2-5 класи по 1,5-2 години щоденно. Трудове

навантаження іноді розподіляється на два прийоми: до обіду й після обіду.

У минулому році ми розбили місце табору, поставили палатки, обсадили їх запашними трояндами, обладнали футбольний та волейбольний майданчики, закріпили бум, карусель, турник, влаштували бігову доріжку. Проводячи підготовчу роботу, наш педагогічний колектив завжди прагне націлити дітей на певні перспективи на літній час. Ці перспективи, як правило, мають трудовий, виробничий характер: добитися високого врожаю зернових та городніх культур, виростити не менше 150 кролів, не допускаючи жодного випадку падежу кролят, домогтися, щоб приріст свиней у живій вазі становив щодоби 400-450 г. Здійснюючи ці важливі завдання, наші юні тваринники та польоводи набувають практичного досвіду та трудових навичок, щоб у майбутньому стати справжніми майстрами високих урожаїв, достойними послідовниками старших товаришів. Це – далека перспектива.

Треба зазначити, що діти протягом минулого літа з охотою працювали над здійсненням трудових завдань.

Безпосередньо перед виїздом у табір ми провадимо антропометричне вимірювання всіх дітей. Відбуваються бесіди, як використовувати природні умови (сонце, воду, свіже повітря) для загартування. Після закінчення оздоровчого періоду, також проводимо антропометричне вимірювання, перевірку, наслідки їх записуємо в індивідуальну книжку вихованця.

У 1957 році без такої підготовчої роботи результати оздоровлення дітей у нас були гірші. У шкільному віці діти ростуть і набирають ваги за будь-яких умов. Тому збільшення грудної клітки, росту, ваги слід розцінювати не лише як результат впливу літнього оздоровлення, але й фізіологічних особливостей зростаючого організму. Отже, абсолютне збільшення антропометричних показників ще не може свідчити про ефективність оздоровлення дітей влітку.

Для точного встановлення наслідків літньої оздоровчої кампанії ми проводили зіставлення її результатів з середньорічними змінами росту, окружності грудної клітки та ваги.

Обов'язково при весняному і осінньому антропометричних вимірюваннях брати в дітей кров на аналіз. Якщо в кінці серпня не виявлено пропорціонального збільшення кількості червоних кров'яних тілець, а ріст, вага, окружність грудної клітки в дитини збільшились, то слід вважати, що оздоровлення було далеко недостатнім. Таке може статися внаслідок порушення протягом оздоровчого періоду режиму дня, перевантаження фізичною або іншою працею, нерідко й зловживання купанням, загартуванням. Ми, наприклад, купання дітям дозволяємо, коли вони перебувають у воді не більше 5-8 хвилин. І то після відповідного попереднього загартування. Був такий час, коли вихователі нашого дитячого будинку не надавали цьому значення і проводили з дітьми біля річки дві і більше години, а діти більшу частину цього часу перебували у воді, і це досить негативно впливало на стан їх здоров'я. Ми викоринили цю хибу у використанні природних умов для оздоровлення дітей.

Одним із головних заходів фізичного виховання є суворе додержання розпорядку дня. Досить важко привчити дітей жити за встановленим режимом

дня. Значна частина дітей чекала проведення канікулярного часу так, як це було два роки тому, а саме: невиправдана бездіяльність як дітей, так і педколективу. Раніше в літній період вихователі майже всі користувалися профвідпусткою, а діти були без діла. За таких умов важко було привчити їх жити за новим режимом дня, а отже, й ефект оздоровчої роботи в значній мірі губився. Недооцінювали також і педагогічного значення режиму. Ми вирішили змінити порядок профвідпусток вихователям, розробили чіткий режим дня літнього оздоровчого табору, провели з дітьми на цю тему бесіди.

**Режим дня на літній період в нашому таборі
ми прийняли такий**

	початок	кінець	тривалість
1. Підйом	8.00		
2. Зарядка	8.05	8.20	15 хв.
3. Прибирання ліжок, туалет	8.20	8.50	30
4. Лінійка, підйом прапора	8.50	9.00	10
5. Сніданок	9.00	9.30	30
6. Вільний час	9.30	10.00	30
7. Робота загонів, ланок, технічних груп	10.00	11.00	1 година
8. Робота по підсобному господарству	11.00	12.00	1 "-
9. Вільний час	12.00	13.00	1 "-
10. Обід	13.00	14.00	1 "-
11. Післяобідній відпочинок	14.00	16.00	2 "-
12. Полудник	16.00	16.30	30 хв.
13. Громадсько-корисна робота			
14. Вільний час	16.30	18.30	2 години
15. Вечеря	18.30	19.30	1 година
16. Масова робота, заняття гуртків	19.30	20.00	30 хв.
17. Лінійка, спуск прапора			
18. Підготовка до сну	20.00	21.30	1 год. 30 хв.
19. Сон	21.30	21.40	10 хв.
	21.40	22.00	20 "-
	22.00		

Ми домоглися, що розпорядок дня вже в минулому році виконувався без будь-яких відхилень. Це дисциплінувало дітей, вони привчалися до певної культури поведінки. Сталий режим допоміг у зміцненні здоров'я дітей та в згуртуванні колективу.

Харчування дітей в оздоровчий період посідає одне з основних місць у справі фізичного зміцнення їх. У підготовчий період ми шляхом лікарського огляду виявляємо ослаблених дітей, з яких утворюємо окрему групу. Для цих дітей організовується посилене п'ятиразове харчування. Таких вихованців часто оздоровляємо у спеціальних санаторіях.

У минулому році з п'яти ослаблених вихованців троє їздили в санаторії Одеси, а двоє лікувалися в санаторії «Любень Великий». В Одесу путівки ми придбали через комсомольську організацію, а в санаторій «Любень Великий» – за рахунок допоміжного господарства.

Харчування дітей в оздоровчий період повинно бути різноманітним, смачним та висококалорійним. В їжу ми додаємо досить зелені (цибулі, укропу, щавелю, петрушки), ягід, молока, яке додатково поступає з нашого допоміжного господарства.

У складанні меню обов'язково беруть участь директор, черговий вихователь, член ради колективу, старший кухар, фельдшер та комірник. Меню ми складаємо кожної суботи на тиждень, беремо до уваги побажання дітей.

Досить важливим фактором в оздоровленні дітей є післяобідній сон. Практика показала, що денний сон в палатках, де влітку живуть діти, утомлює їх, бо палатка перегрівається. Навіть підняті її краї не спасають від сильної задухи в палатках, а тому у нас вдень діти сплять у кімнатах будинку при відкритих вікнах. Це забезпечує відновлення сил та підвищує бадьорість вихованців.

Користуватись сонячним промінням треба дуже обережно. Не всім дітям однаково можна перебувати на сонці. Перед безпосереднім прийняттям дітьми сонячних ванн ми проводимо три-чотири дні по 5-10 хвилин рухливі ігри з дітьми, одягнутими в одні лише труси, у затінених місцях. Потім, починаючи з півтори-дві хвилини, поступово доводимо перебування дітей на сонці до 2 годин на день і більше. За порадою лікарів сонячні ванни діти приймають через 2 години після прийняття їжі і краще до 12 години дня.

Дуже корисно поєднувати прийом водних процедур та сонячних ванн. У такому випадку ми пильно стежимо, щоб не допускати перегріву та переохолодження організму. Купання проводимо здебільшого в другій половині дня, після денного сну та суспільно корисної праці, яка триває в цей час 1-1.5 години.

Чому нас влаштовує друга половина дня? Тому, що під вечір добре прогрівається вода, сонце стоїть в цей час (17-18 годин) ще досить високо, тепла досить, а перегрів дітей виключений, вони повертаються додому холодком. Бувають випадки, коли купання дітей ми проводимо до обіду, тоді привозимо їх на річку і відвозимо на автомашині, а прогулянку в ці дні проводимо до лісу чи на городню бригаду колгоспу.

Протягом літа проводимо багато рухливих ігор. Грати у футбол дітям до 14 років забороняємо.

Починаючи з теплих весняних днів, як добре прогріється земля, привчаємо дітей ходити босими і цього дотримуємося протягом цілого літа. Це загартовує організм.

Ведемо ми підготовку до посилення у весінньо-літній час натуралістичної роботи. У плані директора будинку на літо є спеціальний розділ «Натуралістична робота».

Робота дітей у цьому напрямку надзвичайно корисна, закріплює теоретичні знання, яких вони набули в школі. Натуралістична робота розширює знання дітей,

допомагає їм свідомо і більш глибоко вникнути в таємниці природи, пізнати свій район, область. Проведення походів та екскурсій з метою вивчення рідного краю близько знайомить дітей з природою. Подорожі корисні і для зміцнення їх здоров'я.

Гурток юннатів працює в нас протягом цілого року, але його діяльність особливо посилюється навесні і влітку.

Гурток юннатів розпочав свою діяльність із збору колекцій та гербаріїв. Як виявилось, наш парк був загадкою не тільки для наших юних дослідників, а й для педперсоналу як дитячого будинку, так і школи. На території парку росте 35 порід дерев та кущів, про які ми нічого не знали. «Таємниця» парку дуже зацікавила юннатів і, щоб її розгадати, діти зібрали колекцію листя та кори і все це вислали в республіканський Інститут фауни і флори до міста Києва. У своєму листі юннати просили вчених надіслати у відповідь назви дерев та кущів, що ростуть у нашому парку. Незабаром ми одержали відповідь. Нашим парком зацікавилися науковці інституту. До нас прибула група вчених, які, познайомившись із парком, розповіли нам надзвичайно багато цікавого про походження декоративних дерев. Було встановлено, що платан в нашому парку є одним із найбільших екземплярів на Україні, Батьківщиною наших багатьох дерев є Північна Італія, США, Канада і навіть Китай. Тепер юннати знають назви цих дерев і можуть розповісти багато цікавого про кожне з них.

У нас є юні кролеводи, тваринники та птахівники. Вони самі прибирають приміщення та дають корм своїм вихованцям.

Поглиблюючи знання дітей про рідний край, ми під час літнього відпочинку організуємо проведення малих одноденних походів та екскурсій по історичних місцях Городоцького району. Так, наприклад, у минулому році було проведено походи по місцях історичної битви військ Богдана Хмельницького і Батуріна з польською шляхтою в 1655 р. на полі під Городком, між селами Дроздовичі та Підгай. Старожили розповіли дітям, що тут при копанні каналу під водопровід для залізничної станції було знайдено багато тогочасної зброї, шоломів, панцерів та скелетів воїнів. Це допомогло дітям встановити місце найбільш запеклого бою.

Було проведено похід по шляху партизанського з'єднання Наумова, яке проходило в 1943 році за 8 кілометрів від Великого Любена. Провели екскурсію до місця старовинного, давно зруйнованого замка, де наші предки неодноразово перемагали орди кримських татар. Знайдені на місці зруйнованої фортеці стародавні монети та холодна зброя передані в краєзнавчий сільський музей.

Зацікавив вихованців наш райцентр, Городок, який засновано на 37 років раніше від Львова. До Городка було проведено декілька екскурсій.

Цікаво і змістовно пройшов багатоденний туристський похід 23 вихованців у Карпати. Більше 20 днів провели юні мандрівники в горах, багато цікавого побачили на власні очі, зібрали колекції та гербарії. По маршруту свого походу діти влаштували для населення концерти. Концертами самодіяльних артистів завжди були задоволені колгоспники передгірських колгоспів Станіславської області.

В організації багатоденного походу значну допомогу надала нам обласна дитяча екскурсійно-туристська станція. Вона допомогла опрацювати маршрут походу, виділила транспорт для підвезення дітей до місця початку походу та для повернення їх після закінчення гірської мандрівки додому. По закінченню походу його учасники ще довго радісно й схвильовано ділились враженнями зі своїми молодшими друзями. Вісім вихованців були удостоєні значка «Турист СРСР», 15 одержали значок «Юний натураліст». Під час походу діти ведуть щоденники, які потім зберігаються в кутку живої природи.

Як уже була зауважено, невід'ємною складовою частиною оздоровчої роботи з дітьми є участь у суспільно корисній праці. Організацію її продумуємо ще взимку. Педагогічна цінність залучення дітей до виконання тих чи інших робіт побутового чи виробничого характеру полягає в тому, що діти виконують їх не автоматично, за наказом, а осмислено. Завданнями детально розробляємо при активній участі самих вихованців, надаючи їм повну можливість виявити власну ініціативу.

Готуючись до весняних польових робіт, вихованці ставлять перед собою завдання домогтись у них тільки відмінних показників. Діти вже в лютому уявляють плодоносний жовтень, живуть перспективою участі у Всесоюзній виставці. Враховуючи вчення великого педагога А. С. Макаренка про перспективи, ми робимо все, щоб ближні, накреслені нами перед дитячим колективом перспективні лінії переростали в середні і дальні не формально, а в реальних справах.

Наша виробнича бригада вже вступила в третій рік свого існування і є вдалою формою організації трудового виховання. У минулому році ми не наймали жодного робітника, самі вчасно здійснили всі польові роботи. Урожай з всіх культур, за винятком картоплі, наші юні виробничники зібрали значно вищий, ніж у сусідньому колгоспі. Крім польових робіт, вони проводили досліди і домоглися добрих показників на навчально-дослідній ділянці. Вихованці надавали протягом літа активну допомогу городній бригаді колгоспу. До праці діти ставились сумлінно. Це наслідок продуманої підготовки їх до участі в труді дорослих ще в зимовий період.

Це наслідок і того, що суспільно корисна праця у нас поєднувалася з відпочинком, виїздами з концертами в колгоспи свого і сусіднього району, з походами, екскурсіями, організованим читанням художньої літератури, піонерськими зборами, багаттями, поїздками в театри Львова, до шефів, зустрічами із знатними людьми країни та іншими заходами.

Такий тісний зв'язок відпочинку з громадською корисною працею дав великий ефект у справі морального виховання дітей. За високі показники в суспільно корисній праці 7 вихованців дитбудинку були затверджені учасниками Виставки досягнень народного господарства СРСР в 1959 році. Це – Марія Підкович, Ірина Білик, Люба Палатна, Христя Міщишин, Стефа Карпа, Марія Коржевич, Ева Капровська.

У період літнього відпочинку ми не забуваємо готуватися до нового навчального року. З вихованцями, які закінчили школу на «3» (протягом двох років наші діти кінчають школу без двійок), ми під кінець відпочинку проводимо

епізодичне повторення матеріалу.

День закриття оздоровчого табору, як і всюди, перетворюється у нас на дитяче свято. У цей час у наших дітей багато гостей: шефи, вчителі, у кого є – батьки, працівники райкому комсомолу.

Закриття відбувається на лінійці урочисто. Грає духовий оркестр, діти одержують подарунки від шефів, від адміністрації. Секретар райкому комсомолу вручає грамоти за кращі показники у праці, спорті, художній самодіяльності. Палає піонерське вогнище. Всюди дзвенить сміх, всі співають пісні, танцюють під звуки духового оркестру, з яким завжди приїжджають шефи...

Така організація оздоровлення, коли вміло поєднується фізична праця й розумний відпочинок, дає позитивні наслідки: у вихованців зміцнюється організм, загартовується, робиться більш стійким до захворювань, діти набувають нових знань, умінь, трудових навичок, і новий навчальний рік розпочинають із свіжими силами та знаннями [1].

Список використаних джерел

1. Андрійченко Д. В. Підготовка та проведення оздоровлення дітей в час літніх канікул. З досвіду навчально-виховної роботи в дитячих будинках. Львів: Радянська школа, 1962. С. 106–115.
2. Про оздоровлення та відпочинок дітей : Закон України (Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1401-VI від 21.05.2009, ВВР, 2009, № 41, ст.597 № 2289-VI від 01.06.2010, ВВР, 2010, № 33, ст.471 № 5462-VI від 16.10.2012, ВВР, 2014, № 6-7, ст.80 № 1295-VII від 03.06.2014, ВВР, 2014, № 29, ст.944 № 77-VIII від 28.12.2014, ВВР, 2015, № 11, ст.75 № 592-VIII від 14.07.2015, ВВР, 2015, № 35, ст.342 № 766-VIII від 10.11.2015, ВВР, 2015, № 52, ст.482 № 922-VIII від 25.12.2015, ВВР, 2016, № 9, ст.89 № 2081-VIII від 06.06.2017, ВВР, 2017, № 30, ст.326 № 2462-VIII від 19.06.2018, ВВР, 2018, № 39, ст.285 № 2576-VIII від 02.10.2018, ВВР, 2018, № 44, ст.355 № 329-IX від 04.12.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-17>.
3. Комунальний заклад Львівської обласної ради «Великолюбінська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-II ступенів» : веб-сайт. URL: http://www.vliubin-internat.lviv.sch.in.ua/pro_shkolu/istoriya_shkoli/.
4. Про організацію підготовки літнього оздоровлення та відпочинку дітей у 2019 році : Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2019р. № 67. URL: <http://osvita.te.ua/dokumenty/nakazy/item/481-pro-orhanizatsiiu-pidhotovky-litnoho-ozdorovlennia-ta-vidpochynku-ditei-u-2019-rotsi>.

References

1. Andriichenko D. V. Pidhotovka ta provedennia ozdorovlennia ditei v chas litnikh kanikul. Z dosvidu navchalno-vykhovnoi roboty v dytiachykh budynkakh. Lviv: Radianska shkola, 1962. S. 106–115.
2. Pro ozdorovlennia ta vidpochynok ditei : Zakon Ukrainy (Iz zminamy, vnesenymy zghidno iz Zakonamy № 1401-VI vid 21.05.2009, VVR, 2009, № 41, st.597 № 2289-VI vid 01.06.2010, VVR, 2010, № 33, st.471 № 5462-VI vid 16.10.2012, VVR, 2014, № 6-7, st.80 № 1295-VII vid 03.06.2014, VVR, 2014, № 29, st.944 № 77-VIII vid 28.12.2014, VVR, 2015, № 11, st.75 № 592-VIII vid 14.07.2015, VVR, 2015, № 35, st.342 № 766-VIII vid 10.11.2015, VVR, 2015, № 52, st.482 № 922-VIII vid 25.12.2015, VVR, 2016, № 9, st.89 № 2081-VIII vid 06.06.2017, VVR, 2017, № 30, st.326 № 2462-VIII vid 19.06.2018, VVR, 2018, № 39, st.285 № 2576-VIII vid 02.10.2018, VVR, 2018, № 44, st.355 № 329-IX vid 04.12.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-17>.
3. Komunalnyi zaklad Lvivskoi oblasnoi rady «Velykoliubinska spetsialna zahalnoosvitnia shkola-internat I-II stupeniv» : veb-sait. URL: http://www.vliubin-internat.lviv.sch.in.ua/pro_shkolu/istoriya_shkoli/.
4. Pro orhanizatsiiu pidhotovky litnoho ozdorovlennia ta vidpochynku ditei u 2019 rotsi : Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 21.02.2019r. № 67. URL: <http://osvita.te.ua/dokumenty/nakazy/item/481-pro-orhanizatsiiu-pidhotovky-litnoho-ozdorovlennia-ta-vidpochynku-ditei-u-2019-rotsi>.